

Yashil

IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

2
0
2
4

No 5

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

74-91 xalqaro daraja
ISSN: 2992-8982

Yashil IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Bosh muharrir o'rinbosari:
Karimov Norboy G'aniyevich

Elektron nashr. 1128 sahifa.

E'lon qilishga 2024-yil 30-mayda ruxsat etildi.

Muharrir:
Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston fanlar akademiyasi akademigi
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, t.f.d., prof., O'zR Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vaziri
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, i.f.d., O'zR Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vaziri o'rinbosari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, i.f.d., prof., O'zR Oliy Majlisi qonunchilik palatasi deputati
Axmedov Sayfullo Normatovich i.f.n., professor, MIM akademiyasi rektori
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, i.f.d., prof., TDIU YoMMMIB birinchi prorektori
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, i.f.d., prof., TDIU Ilmiy ishlar va innovatsiyalar bo'yicha prorektori
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, i.f.d., prof., "O'IRIAM" ilmiy tadqiqot markazi direktori – prorektor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, i.f.d., TMI professori
Samadov Asqarjon Nishonovich, i.f.n., TDIU professori
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, t.f.d., Rossiya xalqlar do'stligi universiteti professori
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, i.f.d., prof., Xalqaro "Nordik" universiteti rektori
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, f.f.d., TDIU professori
Axmedov Ikrom Akramovich, i.f.d. TDIU professori
Po'latov Baxtiyor Alimovich, t.f.d., profesor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, i.f.d., TDIU professori
Isakov Janabay Yakubbayevich, i.f.d., TDIU professori
Musyeva Shoirazimovna, SamDu IS instituti professori
Axmedov Javohir Jamolovich, i.f.f.d., "El-yurt umidi" jamg'armasi ijrochi direktori o'rinbosari
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, t.f.f.d., TAQU katta o'qituvchisi
Xalikov Suyun Ravshanovich, i. f. n., TDAU dotsenti
Kamilova Iroda Xusniddinovna, i.f.f.d., TDIU dotsenti
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, i.f.f.d., TDIU dotsenti
Rustamov Ilhomiddin, f.f.n., Farg'ona davlat universiteti dotsenti
Fayziyev Oybek Raximovich, i.f.f.d. (PhD), Alfraganus universiteti dotsenti
Sevil Piriyeva Karaman, PhD, Turkiya Anqara universiteti doktoranti
Mirzaliyev Sanjar Maxamatjon o'g'li, TDIU mustaqil tadqiqotchisi
Utayev Uktam Choriyevich, O'zR Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farxod, O'zR Bosh prokuraturasi iqtisodiy jinoyatlarga qarshi kurashish departamenti bo'limi boshlig'i
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, TDIU katta o'qituvchisi

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, i.f.d, TDIU dotsenti
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, i.f.f.d, TDIU dotsenti
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, i.f.d., TMI dotsenti
Babayeva Zuhra Yuldashevna, TDIU mustaqil tadqiqotchisi

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

MUNDARIJA

Uy-joy qurilishi madaniyati, uning o'ziga xos xususiyatlari va tamoyillari.....	14
Davletov Islambek Xalikovich, Zikrullayev Valixon G'aybulla o'g'li	
Hududlar investitsiya muhitini oshirish muammolari	20
Akbarov Bekmurod Miryakubovich	
Qoraqalpog'iston Respublikasi ellikqal'a tumanida turizm klasterini joriy qilish mexanizmi.....	26
Norchayev Asatullo Norbo'tayevich	
Small Business and Private Entrepreneurship is the Priority Direction of Our Country's Economy	34
Tulagan Tukhtaraliev, G'aniev Muhammadjon Xalilovich	
Resurs soliqlarini soliqqa tortish mexanizmlarini takomillashtirish.....	35
Tursunova Zulayxo Abdujobir qizi	
O'zbekistonda muqobil energiya manbalaridan foydalanish elektrotexnika sanoati rivojlanishining istiqboli sifatida.....	38
Uraimjonov Azizbek Raxmonjon o'g'li	
Oliy ta'limning raqobatbardoshligini ta'minlashda ta'lim sifatining mohiyati va asosiy tamoyillari (O'zbekiston misolida).....	44
Egamov Sevinchbek Maxsud o'g'li	
Financial Mechanisms of Supporting Textile Products Export	50
Gaybullayeva Gulbaxor Maxmudovna, Yakubova Ugiloy Mamasoliyevna	
O'zbekiston Respublikasida hududlarni mutanosib barqaror rivojlantirish masalalari va yechimlari	53
Hojiyev Tal'at Toshpo'latovich	
Raqamli iqtisodiyot sharoitida ayollar biznesini shakllantirish yo'llari	58
Ibodullayeva Malohat Sirojiddin qizi	
Davlatning iqtisodiy xavfsizligini ta'minlashda qishloq xo'jaligini rivojlantirishning xorijiy tajribasi.....	61
Bekmirzayev Mirzoxid Adashaliyevich	
Turizm sohasi rivojlanishining istiqbollari.....	65
Ergashev Rahmatulla Xidirovich, Jabborova Zuhra Abdig'ani qizi	
Jahonda kabel bozorini rivojlantirish xususiyatlari va tendensiyalari	72
Uralov Olimjon Mahammadjonovich	
Namangan viloyatida yoshlarning iqtisodiy faolligi ko'rsatkichlari dinamikasini tahlil qilish	76
Mirzatov Baxtiyor Toxirovich	
Turizm sohasiga malakali kadrlar tayyorlashdagi muammolar va ularning yechimlari borasida tavsiyalar.....	81
A. I. Raxmatov	
Трансформация внешнеторговых связей Республики Узбекистана.....	87
Ахмедова (Жабборова) Нилуфар Икболжон кизи	
Korxonalarda investitsiyalarni moliyalashtirish manbalari va usullarining tahlili	92
Kuziyeva Nargiza Ramazanovna, Xusanov Faxriddin Jamoliddin o'g'li	
Turizmning mohiyati xususida nazariy yondoshuvlar va ularning tahlili.....	98
R. I. Pardayev	
Katta hajmga ega bo'lgan maxsus qurtxonalarda boqilayotgan ipak qurtlariga harorat va namlikni ta'siri.....	105
Raxmanova Xurinisho Egamovna	
Mahalliy byudjet daromadlarini shakllantirishda mahalliy soliqlar va soliqdan tashqari tushumlarning ahamiyati.....	109
Rajjaboyeva Dildora Zakirovna	
Banklarda stress-test asosida ESG-risklarni baholash	114
Nilufar Sharipova	
Yashil iqtisodiyotni rivojlantirishda banklarda ekologik va ijtimoiy risklarni baholash va boshqarish tizimini joriy etishning ahamiyati	118
Karimov Shamsiddin Akram o'g'li	
Qimmatli qog'ozlarni qiymatini baholash usullari va modellari.....	126
Botirxo'ja Aziza Faxmuddin qizi	
Sanoat ishlab chiqarishda diversifikatsiyaning nazariy asoslari.....	131
Davronbek Sharibjonovich Raximov	
Mamlakatimizda innovatsiyalarni moliyalashtirishning amaldagi holati tahlili.....	137
Aminov Farrux Farxadovich	

Raqamli iqtisodiyotda moliyaviy hisobot tahlilini takomillashtirishning o'ziga xos xususiyatlari.....	142
G. J. Jumayeva	
Qurilish sohasida logistika tizimlariga zamonaviy texnologiyalar bilan ta'minlanganlarning amaliy jihatlari....	145
Mirsodiqov Abdulla Tursunaliyevich	
Raqamli iqtisodiyot sharoitida inson kapitalini boshqarishdagi muammolar	151
Nematova Shaxlo Egamberdiyevna	
Aholi daromdlari va omonatlarini shakllantirishning nazariy asoslari.....	153
Xakimov Zohid Norbo'tayevich	
Tasvirlarga raqamli ishlov berish jarayonini intellektuallashtirish algoritmini yaratish.....	162
Zoirov O'lmas Erkin o'g'li	
Mintaqa iqtisodiyotida investitsiya faoliyatini moliyalashtirish samaradorligini baholash	168
Chilmatova Dilnoza Abdurahimovna	
Возможности внедрения и развития исламских банковских продуктов в рынок Узбекистана.....	172
Иноятова Камола Фуркатовна	
Davlat xizmatchisi faoliyatida ijtimoiy javobgarlikning o'rni	176
X. X. Ikramov	
Korporativ boshqaruv tizimida buxgalteriya hisobini tashkil qilishning o'ziga xos xususiyatlari	180
Abdug'aniyev Muhammadamin Abdug'affor o'g'li	
Hududiy kambag'allik chegaralarini aniqlashning ahamiyati (Qashqadaryo viloyati misolida).....	186
Hamdamov Shahzod Ilhom o'g'li, Alisher Yunusaliyevich Safarov	
Kichik biznesga mahalliy investitsiyalarni jalb qilish va ulardan samarali foydalanishda franshizaning roli	193
Rabimqulov Sherzod Murtozayevich	
Tijorat banklarida marketing strategiyalaridan foydalanishning ilmiy-nazariy asoslari.....	197
Maxamadjanov Akbar Maxamadaliyevich	
Davlat sherikchilik asosida maktab va maktabgacha ta'lim moliyashtirishligini o'ziga xos xususiyatligi.....	202
Boltaboev Murodbek Aybekovich	
Moliyaviy savodxonlikni rivojlantirish davr talabi.....	207
X. I. Boyev	
Banklarda chakana kreditlash turlari va ularni raqamli transformatsiya qilishning zarurligi.....	211
Axmedova Dilrabo Kurbondurdi qizi	
Rasmiy ish bilan bandlik – aholining munosib turmush darajasini ta'minlash demak.....	220
Farhod Bagibekovich Xalimbetov	
Jismoniy shaxslardan olinadigan daromad solig'i uchun qo'llaniladigan soliq imtiyozlarining amaldagi holati va tahlili.....	224
Valiyeva Sayyora Xushbaqovna	
Автомобильная промышленности развитых стран: становление, развитие, пути совершенствования.....	231
Назарова Раъно Рустамовна, Абдухамидова Мафтуна Турсуналт кизи	
Влияние цифровизации на внешнеэкономическую деятельность	236
Шермаматова Ирода Ойбековна, Тиллаев Хуршиджон Сулаймон ўгли	
ИИ в банковском бизнесе: ключ к конкурентной привлекательности	242
Фаттахова Муниса Абдухамитовна	
Tijorat banklari kapitalining iqtisodiy mazmuni va uning tarkibi	247
Ergashev Axmadjon Maxmudjon o'g'li	
Особенности банковского кредитования и факторы препятствующие финансово-кредитной поддержке субъектов сферы туристических услуг.....	252
Розоков Мухаммадазиз Мансурович	
Factoring Operations in Banks.....	257
Boykabilova Iroda, Davronova Dilnoza Damirovna	
Moliyaviy sektordagi aksiyadorlik jamiyatlarining korporativ strategiyasini shakllantirishda risklarni bartaraf etish.....	261
Jaxongirov Rustam Jaxongirovich, Xo'jamurodov Asqarjon Jalolovich	
O'zbekistonning jozibador investitsiya muhitini yaratishda huquqiy asoslarni yanada takomillashtirishning ilmiy va amaliy zaruriyati	268
Oybek Elmuratov	
Qurilish materiallarini ishlab chiqarish korxonalarining boshqarish tizimini takomillashtirish.....	272
Uzakova Umida Ruzievna	

Tashkent Economy – Locomotive of the Country’s Economy	278
Akramova Aziza Abduvohidovna, Maqsudov Bunyod Abdusamadovich	
O‘zbekiston Respublikasida ishbilarmonlik turizmining tashkiliy-iqtisodiy mexanizmini takomillashtirish yo‘llari	282
Musayeva Shoira Azimovna, Usmonova Dilfuza Ilhomovna	
Mintaqalar iqtisodiyotining barqaror o‘shishini ta‘minlashda investitsiyalardan samarali foydalanish mezonlari va ularni hisoblash usullari	288
Norqobilov Nusrat Norsaitovich	
Marketing strategiyasi: raqobatchilik sharoitida tadbirkorlik faoliyatini yuritishning rivojlantirilishi	292
Kutbitdinova Moxigul Inoyatovna, Matrizayeva Dilaram Yusubayevna	
Mahalliy budjetlar mablag‘laridan samarali foydalanishni ta‘minlashning eng asosiy istiqbolli yo‘nalishi	299
S. Y. Ismoilova	
Atrof-muhitga zararsiz, tabiiy tarkibli korroziya ingibitorlari turlarini tahlil qilish	304
Qurbonova Firuza Solexovna	
Oliy ta‘lim muassasalarida xarajatlar smetalari ijrosi hisobini yuritish tartibi	310
AbdulAziz Norqochqorov Ziyadullayevich	
Tijorat banklarining investitsion faoliyati samaradorligi va uni rivojlantirish yo‘llari	316
Olimova Nodira Xamrakovna	
Baholangan majburiyatlar hisobini takomillashtirish	328
Ochilov Farxodjon Shavkatjon o‘g‘li	
Qurilish-pudrat tashkilotlarida auditorlik tekshiruvda faoliyat uzluksizligini baholash	335
Tulovov Erkinjon To‘lqin o‘g‘li	
Основные направления развития инвестиционной деятельности предприятий	339
Махкамова Надира Саидмуратовна	
Milliy statistika axborot tizimlarining funksional jihatlari va o‘ziga xos xususiyatlarining tahlili	344
Otajonova Gulhayo Maqsud qizi	
Kichik biznes va xususiy tadbirkorlik faoliyatini boshqarish axborot tizimini modellashtirish	349
Xudoyorov Laziz Niyozovich, Ergashova Nargiza Boboxonovna	
Mamlakatimizda aksiz to‘lanadigan tovarlarni soliqqa tortish usullari	355
Alimardonov Muxammadi Ibragimovich, Qarshiyev Daniyar Eshpulatovich	
Iqtisodiy rivojlanish sharoitida investitsiya loyihalarini jalb qilgan mablag‘lar orqali moliyalashtirishning zarurligi	361
Amonova Dilafro‘z O‘tkurovna	
To‘lov tashkilotlarini tashkil etishda xatarlarni boshqarish	366
Axmedov Miraziz Alisherovich	
Korxonada inson kapitalini rivojlantirish tizimi va konsepsiyasini takomillashtirish imkoniyatlari	371
Hamrokulov M. O.	
Iqtisodiyotni modernizatsiyalash sharoitida kichik sanoat zonalarini faoliyatining zarurligi va iqtisodiy-huquqiy maqomi	379
Shodmonqulov Kamoliddin Murodillayevich	
Bank tizimida marketing faoliyati orqali yangi innovatsion xizmatlarni joriy etishning zamonaviy holati	383
Raxmatov Temur Sotiboldiyevich	
Экономическая сущность инновационной деятельности в банковском секторе	392
Шадиева Дилдора Хамидовна	
Yengil sanoat taraqqiyotining xitoy tajribasi va undan o‘zbekistonda foydalanish imkoniyatlari	396
Jumaniyazova Feruza Rajabovna	
Tut parvonasi zararkunandasining biologik tarqalishi va zararini oldini olish choralari	406
Oybek Toshmirovich Karimov	
Ijtimoiy adolat va ayollar huquqlari: kasbiy kamsitish	410
Iminova Nargizaxon Akramovna	
Ishsizlik nafaqalari tayinlash va xalqaro tajriba	416
Sholdarov Dilshod Azimiddin o‘g‘li	
Takroriy ekinlar urug‘ini to‘g‘ridan-to‘g‘ri nol ishlov berish orqali ekadigan qurilmaga tushadigan yuklamaning nazariy tadqiqoti	422
Abdullayev Baxodirjon Valijon o‘g‘li	
Banklarida jinoiy faoliyatdan olingan daromadlarni legallashtirishga qarshi kurashish tizimining roli	426
Abdullayeva Dildora Qudratovna	

Biologik aktivlar hisobini moliyaviy hisobotning xalqaro standartari asosida tashkil etishning uslubiy jihatlari	429
Adxamov Samariddin	
Barqaror iqtisodiy o'sishga erishishda to'g'ridan to'g'ri xorijiy investitsiyalarning ahamiyati.....	434
Asqarova Mavluda Turabovna, Otajonova Charosxon Polvonquli qizi	
Ilmiy-innovatsion iqtisodiyotda suv xo'jaligini rivojlantirish muammolari, yechimlar va natijalar: fundamental asosda.....	439
Babadjanov Abdirashid Musayevich	
Budjet tashkilotlarida buxgalteriya hisobini yuritishning milliy va xalqaro standartlari.....	445
Maxamadaliyeva Mahliyoxon Maxamadmurod qizi	
Tijorat banklari aktivlari va ularni samarali boshqarish nazariy asoslari	452
Masharipov Maxmud Bekturdiyevich	
Tijorat banklarning moliyaviy faoliyatida yuzaga keladigan xavf-xatar va uning mohiyati	457
Rashidov Raximjon Iskandarovich, Abduraxmonov Anvar Akbar o'g'li	
Kichik sanoat zonalarini barpo etish va rivojlantirish omillari va hozirgi holatining tahlili	463
Samijonov Musobek G'ayratjon o'g'li	
Moliyaviy menejment tizimi samaradorligini oshirishda raqamli marketing strategiyasidan foydalanish	470
Sobirjonov Sanjar Sobirjonovich	
O'zbekiston Respublikasi moliyaviy tizimida byudjetdan tashqari jamg'armalarning ahamiyati va o'rni	477
Babanazarova Gulzar Ziautdinovna, Ajibayeva Raiya Maxsudovna	
Aholi daromadlarini oshirishda asalarichilikning o'rni	483
Xudayarova Zuxra Yuldashevna	
Цифровые и традиционные методы сбора информации в маркетинговых исследованиях: сравнительный анализ	486
Бекназова Комилахон Миркамол қизи	
Tijorat banklari faoliyatida iqtisodiy risklar va ularni nazariy asoslari.....	494
Burxonov Asliddin Asqar o'g'li	
Biznes tuzilmalarini diversifikatsiya qilish modellari va usullari hamda innovatsion rivojlanish strategiyalarining qiyosiy tavsifi.....	501
Matyoqubova Dilfuza Olimboyevna	
Тенденции развития пищевой промышленности Узбекистана.....	507
Назарова Раъно Рустамовна, Нигматуллаева Гульчехра Нуруллаевна	
Soliq-bojxona siyosatining dolzarb masalalari va ularni takomillashtirish yo'nalishlari.....	513
Usmonov Kaxramonjon Akbaraliyevich	
Статистический анализ факторов, влияющих на бренд молока и молочных продуктов в Узбекистане	517
Холдарова Фариза Тухтабаевна	
Правовое регулирование рынка цифровых активов и криптовалют.....	523
Якубова Ш. Ш., Рашидов Рахимжон Искандарович	
Efficiency of Internal Audit Service and Report Improvement: Control of Sanatorium-Wellness Institution	532
Shafkarov Fahriddin Khudaiberdievich	
Development of Digital TV Services in the Conditions of Digitalization of the Economy.....	538
Farhad Karimov	
Kichik biznes faoliyatida muhim muvaffaqiyat omillarini belgilashning ahamiyati va ularni baholash.....	542
Kabulova Nurgo'zal Umirbek qizi	
Barqaror iqtisodiy o'sishni ekonometrik tadqiq etish	545
Muminova Maxbuba Abduvafoyevna	
Korxonaning moliyaviy-xo'jalik faoliyati ko'rsatkichlarini baholash.....	552
Musurmonova Mahbuba Omonovna	
Tadbirkorlik subyektlari tashqi savdo faoliyatini ichki tartibga solishni takomillashtirishning ayrim jihatlari..	556
To'rayev Nurbek Muxammadovich	
Temir yo'l transportida xizmat ko'rsatish jarayonini rivojlantirishning retseptiv tahlili	561
Raxmonov G'ayrat Ismatulloevich	
Strategik boshqaruv hisobi va uning uslubiyotini takomillashtirish masalalari.....	566
Sharipova Shoxida Abdinabiyevna	
O'zbekiston Respublikasida "yashil" iqtisodiyotni qo'llab-quvvatlashning iqtisodiy mexanizmlari.....	571
Shodmonov Ruslan G'olib o'g'li	
Institutsional investorlar faoliyatini tashkil etishning kontseptual jihatlari	578
Sultanov Maxmud Axmedovich	

Tijorat banklari foydasini soliqqa tortishning ayrim me'yoriy-huquqiy asoslari.....	582
Turanov M. Sh.	
O'zbekiston Respublikasi iqtisodiyotining rivojlanishida tijorat banklarining o'rni.....	590
Zubaydullayeva Zulayxo Karimovna, Kaxarova Dildora Erkinovna	
O'zbekistonda tayyor kiyimlar bozori ko'lamini oshirishda marketing strategiyalarining samaradorligi.....	600
Urazov Mansur Musurmanovich	
Yevropaga barqaror eksport va qishloq xo'jaligida yashil rivojlanish uchun Mosh bozori strategiyalarining ta'sirini baholash.....	603
Valiyeva Aziza Anvar qizi	
Rangli tasvirlarga raqamli ishlov berish jarayonlarini parallelshtirish.....	609
Xidirova Barchinoy Ilxomovna	
Korxonalarda ishchi personal ehtiyojlarini motivatsiyaga ta'siri.....	614
Aripov Oybek Abdullayevich, Axmedov Muzaffar Shokirjonovich	
Цифровые и традиционные методы сбора информации в маркетинговых исследованиях: сравнительный анализ.....	619
Бекназова Комилахон Миркамол кизи	
Iqtisodiyotning erkinlashtirilishi sharoitlarida kichik biznes sektori rivojlanishining imkoniyatlari.....	627
Botirova R. A., Sirojiddinov I. Q.	
Positioning Textile Products in Competitive Strategy.....	630
Икрамова Нодира Бурхон кизи	
Sanoatni tarkibiy o'zgarishlar asosida maqbullashtirish va samaradorlik ko'rsatkichlarini prognozlash.....	635
Kasimov Azamat Abdukurimovich	
O'zbekiston Respublikasi budjetini shakllanishida egri soliqlarni undirishning fiskal samaradorligi.....	642
Abdulxayeva Shahnoza Muxammadiyevna	
To'qimachilik klasterlari eksport salohiyatini boshqarish masalalari.....	649
Mamasoliyev G'ayratbek Maxamadyusupovich	
Влияние плодородности почвы на урожайность хлопчатника в хлопково-текстильных кластерах Республики Каракалпакстан.....	654
Сагиева Молдир Оразбай кизи	
Оценка категории вейпов среди курильщиков электронных сигарет Узбекистана.....	659
С. М. Мирзалиев, М. О. Куролов, Г. К. Абдурахманова, Джуди Сметана, Крисси Льюис	
Jahon kabel bozorini tatbiq etish va rivojlantirish xususiyatlari.....	672
Uralov Olimjon Maxammadjonovich	
Moliyaviy hisobotlar va ularni tuzish va auditorlik tekshiruvdan o'tkazishning uslubiy jihatlarini rivojlantirish.....	677
Nomozova Qumri Isoyevna, Abdinazarov Samijon Abbos o'g'li, Jabbarov Azamat Murodullayevich, Boymurodov To'liqin Azamatovich	
Digital Transformation Implementation Directions and Instrument Analysis.....	684
Abdurakhmonov Abdumalik Abdurashidovich	
Understanding Financial Indicators and Their Strategic Utilization: Insights from Global Practices and Uzbekistan's Experience.....	688
Astanova Zarnigor Obid qizi, Tukhtabaev Jamshid Sharafetdinovich, Jurayev Xurshid Mamatkulovich, Ismatova Kamola Obid qizi	
Turizm xizmatlari eksportida zamonaviy texnologiyalar orqali xizmatlar sifatini oshirishning ahamiyati.....	694
Bakhromov Akmal Abduvahid o'g'li	
Sanoat korxonalarida personal mehnatini tashkil etishni optimallashtirish yo'llari.....	699
Dilovarxo'jayeva Dilnozaxon Shavkatxo'ja qizi, Rustamova Dilnoza Jamshid qizi, Axtamova Parizod Oybek qizi, Nuritdinova Maftuna Jahongirovna	
O'zbekiston Respublikasida pul-kredit siyosati instrumentlaridan foydalanish amaliyotini takomillashtirish..	705
Kaxarova Dilnoza Shavkatovna	
Bojxona faoliyatini transformatsiyalashda innovatsion boshqaruvni takomillashtirishga oid nazariy qarashlar.....	711
Ro'ziboyev Muhiddin Xushnudovich	
Xizmat ko'rsatish sohasida aholining tadbirkorlik faolligini oshirish tendensiyalari.....	714
Xudayarova Maftuna Shavkatovna	
O'zbekiston qishloq xo'jaligini rivojlantirishda xorijiy va mahalliy investitsiyalarning o'rni.....	721
Yusupov Komaliddin Baxtiyor o'g'li	

Факторы успеха в управлении инвестициями промышленных предприятий	725
Ёдгоров Сардорбек Самадович	
Issues of minimizing risks related to mortgage lending of commercial banks of the republic of Uzbekistan	730
Kulliev Istam Yangimurodovich	
O'zbekiston Respublikasida nomoddiy aktivlar hisobini moliyaviy hisobotning xalqaro standartlari talablari asosida tashkil etish xususiyatlari.....	739
Pardayeva Zulfizar Alimovna	
Tijorat banklari faoliyatida risklarni pasaytirish yo'llari.....	744
Toymuxamedov Ibroxim Rixsiboyevich	
Investitsiyalar – moliyaviy barqarorlik kafolati.....	750
Xaydarov Nizamiddin Xamrayevich	
Современные подходы к управлению системой заработной платы и льгот в условиях рыночной экономики	755
Дониерова Фотимабону Алишер кизи	
Atrof-muhit muhofazasida xulq-atvor iqtisodiyotining roli.....	763
Djalilov Farxod Abduganiyevich	
Eco-Paths of Uzbekistan: How Corporate Social Responsibility in Tree Planting and Transport Infrastructure is Paving the Way For Sustainable Futures.....	767
Oybekov Shohjahon Akmal o'g'li, Alfira Sofia, Yangiboyev Sirojiddin Jo'ramurodovich	
Oliy ta'lim xizmatlar bozorida raqamli marketingning ahamiyati.....	775
Ruziyeva Shaxlo Raupovna	
Sanoatning kon-geologiya korxonalarini iqtisodiy xavfsizligini ta'minlash xususiyatlari.....	780
Xotamov Javohir Abdusharop o'g'li	
Qishloq xo'jaligi agrotexnologiyalarni tijorat banklari orqali kreditlash yo'llari	785
Isakov J. Ya.	
Savdo korxonalarini rivojlantirishda tijorat banklarining ahamiyati va ularni takomillashtirish istiqbollari.....	792
Aktamov Abduvali Abdug'ani o'g'li	
Ekologik muammolar va "yashil" iqtisodiyot.....	798
Axunova Shohista Nomanjanovna, Maxkamova S. Sh.	
Rivojlangan mamlakatlar tajribasida umidsiz soliq qarzini hisobdan chiqarish tartiblari va uni amaliyotda qo'llash masalalari.....	802
G'aybullayev Abdunabi Abduvohid o'g'li, Usubjanov Shavkat Sidiqjanovich, Abdulazizov Baxodirjon Muhammadzohid o'g'li	
Qishloq xo'jaligida qiymat yaratish zanjirini raqamli texnologiyalarni qo'llash asosida takomillashtirish	806
Iroda Turdibayevna Kudratova	
Soliq hisobi va tahlilini takomillashtirishning asosiy yo'nalishlari.....	812
Jumayev Umid Nazarovich, Xo'jayev Sadridin Mamatmurotovich, Gapparov Zokirjon Bozorovich	
Biznesni raqamlashtirishning iqtisodiy mazmuni va biznes transformatsiyasining nazariy asoslari.....	816
Mamajonov Fayzullo Abdusamatovich	
Tadbirkorlik subyektlari eksportini rivojlantirishda raqamli platformalardan foydalanishning xorijiy tajribalari va ulardan foydalanish yo'llari	820
Mamasoatov Dilshod Ravshanovich	
O'zbekistonda raqamli iqtisodiyotning ahamiyati va iqtisodiy rivojlanishga ta'siri.....	828
Maxmudaliyeva Manzuraxon Raxmon qizi	
Globalashuv sharoitida iqtisodiy xavfsizlikni ta'minlash masalalari	831
Qo'ziyev Shodiyor Qilichboy o'g'li, Xakimov Javohir Hamza o'g'li, Turganbaev Nursultan Bayram o'g'li, Masharipov Rasulbek Jo'rabekovich, Xasanov Ruslan Raxmatovich	
Davr xarajatlari va audit hisobini takomillashtirish.....	837
Quliyev Komiljon Shuxratovich, Ismatov Shohisлом Nabi o'g'li, Qilichov Chingiz Ne'mat o'g'li, Shukurov Nurbek Akbarovich	
Innovatsion ta'lim texnologiyalarining mohiyati va nazariy asoslari.....	840
R. K. Ollaberganova	
Mamlakatda moliya bozorini takomillashtirishning asosiy yo'nalishlari.....	845
Rizayeva Laylo Patxulla qizi, Boboqulova Shaxlo Turg'in qizi, Aminjonova Nozima Naimjonovna	
Qishloq xo'jaligida pillachilik biznesini rivojlantirish sharoitlari va imkoniyatlardan samarali foydalanish tahlili	850
Turgunov Odilbek Maripovich	
Hudud investitsion faolligini oshirishda marketing strategiyalaridan samarali foydalanish yo'llari	857
Achilov Abrorjon Niyatqobilovich, Ergashev Alijon Hojimatovich	

Инструменты финансового рынка в сокращении уровня бедности в экономике Республики Узбекистан.....	861
Саиткулова Матлуба	
“Yashil” iqtisodiyot, ekologiyalashtirish va barqaror rivojlanish integratsiyasi: barqaror kelajakni ta’minlashga kompleks yondashuv.....	866
Tadjibayev Zakir Malikovich	
O‘zbekistonda iqtisodiy faollikni ta’minlashga qaratilgan fiskal va monetar siyosatlarining hozirgi holati.....	871
Xudeybergenova Nigora Turgunbayevna	
Davlat budjetida g‘azna ijrosining o‘rni.....	878
Jo‘rayeva Mohinur Norqul qizi, Axmedova Yashnar Abdulla qizi, Nosirova Jamila Akbarovna	
Davlat budjeti daromadlarining ijrosi va nazorati.....	882
G. M. Samandarova	
Sanoat korxonalarida intellektual resurslardan foydalanish samaradorligini oshirish mexanizmi.....	887
Q. A. Odinayev	
Tools of State Policy for Sustainable Development of Social Infrastructure in Uzbekistan.....	892
Abbasov Baurjan Madiyarovich, Navik Istikomah, Se M.Si, Nasriddinov Fazliddin	
Некоторые вопросы инноваций в развитии банковской деятельности.....	898
Джураев К. Т.	
Применение цифровых технологий в противодействии финансовым мошенничествам.....	905
Гадаев Исмат Ядгарович	
Turizm sohasida kadrlar tayyorlashga ilmiy-nazariy yondashuvlar va kadrlarning zamonaviy kompetensiyalari.....	909
Yuldasheva Dilnoza Ulug‘bekovna	
Tijorat banklarining passiv operatsiyalarini samarali boshqarishni takomillashtirish.....	913
Sarimov Shaxbozali Soatali o‘g‘li	
Kichik biznes subyektlari tomonidan ishlab chiqarilgan mahsulotlar hajmi tahlili.....	919
Suvonov Ibrohim Izbasarovich, Yoqubjonov Azizjon Qobiljon o‘g‘li	
Pulga talab va taklifni statistik prognozlash masalalari.....	923
Ibrohimov Muhammadjon Abdullajanovich	
Tadbirkorlik subyektlari faoliyatini rivojlantirishda soliq tizimi.....	928
Akbarov Akramjon Ibroximjonovich	
Kichik biznes subyektlari faoliyatida raqamli texnologiyalardan foydalanishni takomillashtirish usullari.....	932
To‘rayeva Nafisa Odiljonovna	
Behavioral Theory of the Firm.....	938
Egamberdieva Oydin Abror kizi	
O‘zbekiston hududlarida turizm turlarini rivojlanish orqali bandlik darajasini oshirish.....	944
Bolqiboyeva Ug‘iloy Bolqiboy qizi	
Mintaqa soliq tizimida yashirin iqtisodiyot ta’sirini baholash omillari.....	949
Eshniyazova Yulduz Yuldashbayevna, Sapayev Maxsudbek Karimovich	
Sug‘urtaning iqtisodiyotdagi o‘rni va uning rivojlanishiga ta’sir etuvchi omillar.....	953
Iminov Toxirjon Karimovich	
O‘zbekistonda xizmat ko‘rsatish sohasini rivojlantirishda investitsiyalarni jalb qilish mexanizmini takomillashtirish.....	957
Malikova Shoiraoq Baxtiyorovna	
O‘zbekiston tikuv-trikotaj korxonalarining xalqaro bozorlardagi mavqeyini oshirish yo‘llari.....	962
Vafoyeva Dilafuz Ikromovna	
Kichik biznes sohasini istiqboldagi rivojlanishida davlat siyosati.....	968
Abdug‘aniyev Murodjon Shavkat o‘g‘li	
Innovative Development of Business Activity.....	972
Son of Otakhanov Sardorbek Makhammadali	
Aholi bandligini oshirishda xususiy tadbirkorlikning o‘rni.....	976
Mamajonova Gulbaxor Toxirjon qizi	
Turizm sohasida logistikani rivojlantirish masalalari.....	980
Muxtorova Indirabonu Yasharbek qizi	
Marketing logistikasining zamonaviy yondashuvlari.....	985
Pardayev Sherzod Xolmurodovich	

Raqamli transformatsiya sharoitida jamoat tashkilotlarini boshqarishni takomillashtirishga oid nazariy qarashlar	991
Raxmonov Abduxalil Rasulovich	
O'zbekistonda barqaror rivojlanish maqsadlarini amalga oshirishda iqtisodiy ko'rsatkichlar tahlili.....	995
Shodiyev Xurshedjon Karimovich, Ibragimov Elmurod Gulboynor o'g'li, Baxtiyorov Sherali Muzaffarovich, Burxanov G'ofur Baxodirovich	
Kichik biznesni qo'llab-quvvatlash infratuzilmasini rivojlantirishning innovatsion mexanizmini takomillashtirish	1000
Shomurodova Mahliyo G'ulomjonovna	
2020–2030-yillarda O'zbekiston Respublikasini “yashil” energiya bilan ta'minlash uchun olib borilayotgan islohotlar	1004
Tojiyev Bilol Abdirosulovich, Azimov Erkin Umidovich	
Ijtimoiy-iqtisodiy jarayonlarni takomillashtirish asosida inson kapitalini rivojlantirish	1009
Ubaydullayev G'ayrat Zuvaytovich	
Ways to improve internal audit in enterprises in the digital economy	1014
Kodirova Zulhumor Namazovna	
Investment Management is an Important Factor of Economic Development	1019
Yuldasheva G. A., Ziyayev Dilshodjon	
Tadbirkorlik kambag'allikni qisqartirish asosiy omilidir	1022
Aliyev Akmal, Bozorova Ozoda Raximovna	
Kichik biznesni mahalliy darajada boshqarish holatini baholashda mavjud iqtisodiy salohiyatni hisobga olgan holda yondashish uslubiyoti.....	1026
Ubaydullayev Akmal Tulkinboyevich	
Формирование механизмов стратегического управления развития химической отрасли.....	1033
Бибутова Шахло Саъдуллаевна	
Davlat-xususiy sheriklik munosabatlarini samarali tashkil etish mezonlari va omillari.....	1038
Z. Abdikarimova, S. Madaminov	
Особенности банковского кредитования и факторы препятствующие финансово-кредитной поддержке субъектов сферы туристических услуг	1042
Каримова Азиза Махомадризовна, Розоков Мухаммадазиз Мансурович	
Mamlakat iqtisodiyotini rivojlantirishda kichik biznesning amaliy ahamiyati.....	1047
Mamajanova Gulbaxor Toxirjon qizi, Abdug'aniyev Murodjon Shavkat o'g'li	
Milliy innovatsion tizimning shakllanishida oliy ta'lim muassasalarining innovatsion rivojlanish prinsiplari... ..	1052
Nishonov Dilshod Shamsiddinovich	
Oliy ta'limda o'quv jarayonini samaradorligini oshirishda multimediya texnologiyalaridan foydalanish.....	1058
Saydullayeva Saodat Abdumajidovna	
Tadbirkorlik subyektlari faoliyatini rivojlantirishda mikromoliyashtirishning xususiyatlari	1063
Tojiyev Javlonbek Rustamovich	
O'zbekiston Respublikasi fiskal siyosatining siklik xususiyatini aniqlash masalalari	1067
Sheraliev Javoxirbek Jaxongir o'g'li	
O'zbekistonda reklama faoliyatini tashkil etishning huquqiy asoslari	1073
Samadov Asqarjon Nishonovich	
To'qimachilik klasterlari eksport salohiyatini oshirish yo'llari.....	1079
Mamasoliyev G'ayratbek Maxamadyusupovich	
Повышение эффективности использования местных налогов и сборов в Кашкадарье	1084
Зохидов Шахзод Шавкат угли	
Tadbirkorlik tavakkalchiligini sug'urtalash tizimi.....	1087
Sabirova Asal Shuhratovna	
Innovatsion bank mahsulotlarini tashkil etishda xorijiy mamlakatlar tajribasi va raqamli transformatsiyaning roli.....	1091
Egamberganov Mirzabek Odilbek o'g'li	
Hududiy turizm xizmatlarining mohiyati, zaruriyati va ahamiyati	1099
Toshmamatova Marjona Olimjon qizi	
Namangan viloyati qurilish materiallari ishlab chiqarish korxonalarining faoliyati samaradorligini ta'minlash holati va tahlili	1106
Otajanov Umid Abdullayevich	

Анализ, состав и свойства нефтяных остатков и битумов.....	1114
Юлдашев Норбек Худайназарович, Махмудов Мухтор Жамолович, Комолов Руслан Илхомбекович	
Strategik boshqaruv hisobi axborot ta'minotining takomillashtirish yo'nalishlari	1123
Maxmudov Asliddin Sirojiddin o'g'li	

STRATEGIK BOSHQARUV HISOBİ AXBOROT TA'MINOTINING TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI

Maxmudov Asliddin Sirojiddin o'g'li

TDIU tadqiqotchisi

Annotatsiya: Tadqiqotda xorijda qo'llanilayotgan strategik boshqaruv hisobining zamonaviy konsepsiyalari o'rganilgan. Ularni mamalakatimizdagi xo'jalik yurituvchi subyektlar amaliyotida joriy etish zarurligi asoslangan.

Kalit so'zlar: Qiymat zanjiri, strategik joylashuv, strategik boshqaruv, strategik uchburchak, maqsadli boshqaruv, budgetlashirish, transfert baholash, institutsional, ko'zda tutilmagan xolatlar, xarajatlarni boshqarish.

Abstract: The study examined modern concepts of strategic management accounting used abroad. The need to implement these concepts in economic entities in our country was substantiated.

Key words: Value chain, strategic positioning, strategic management, strategic triangle, target management, budgeting, transfer pricing, institutional, contingencies, cost management.

Аннотация: В ходе исследования были рассмотрены современные концепции стратегического управленческого учета, используемые за рубежом. Обосновано необходимость внедрения этих концепции в хозяйствующих субъектах нашей стране.

Ключевые слова: Цепочка создания стоимости, стратегическое позиционирование, стратегическое управление, стратегический треугольник, целевое управление, бюджетирование, трансфертное ценообразование, институциональные, непредусмотренные случаи, управление затратами.

KIRISH

Yangi O'zbekiston taraqqiyotida aholi daromad manbalarini oshirishga, qolaversa, sanoat tarmoqlarini barqaror rivojlantirish hamda ularda bozor iqtisodiyoti tamoyillarini shakllantirishga qaratilgan qator qonuniy chora-tadbirlar amalga oshirilmogda.

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti tomonidan imzolangan "2022–2026-yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekiston Taraqqiyot strategiyasi"da milliy iqtisodiyotni tez sur'atlarda rivojlantirish va yuqori o'sish ko'rsatkichlarini qo'llab-quvvatlash maqsadida iqtisodiyotni elektr energiyasi bilan uzluksiz ta'minlash yo'nalishi belgilab qo'yilgan. Shuningdek, "Yashil iqtisodiyot" texnologiyalarini barcha sohalarda faol joriy etish, iqtisodiy energiya samaradorligini 20 foizga oshirish orqali sanoat tarmoqlarida yo'qotishlarni kamaytirish va resurslardan samarali foydalanishni oshirish kabi ustuvor vazifalarni amalga oshirish bugungi kunda muhim masalalardan biri hisoblanadi. Bunday vazifalarni muvaffaqiyatli bajarish uchun xo'jalik yurituvchi subyektlarda yangi va zamonaviy boshqaruv usullarini joriy qilish, mavjud resurslardan samarali foydalanish va sohalarda innovatsion yondashuvlarni kengaytirish juda muhimdir.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Bugungi kunda xorijiy va mahalliy iqtisodchi olimlari tadqiqotlari, shuningdek, amaliyot ma'lumotlari asosida xo'jalik yurituvchi subyektlarda reja va tahliliy ko'rsatkichlar tizimining shakllanishida strategik boshqaruv hisobi axborot manbalari aniq belgilash hamda ushbu jarayonlarni tadqiq qilish muhim ahamiyat kasb etadi.

Strategik boshqaruv hisobi vositasi sifatida tanlab olingan Strategik prognoz balansi xo'jalik yurituvchi subyektning strategiyasini amalga oshirish bo'yicha joriy faoliyatni tartibga solish imkoniyatini beradi. Bunday tartibga solish jarayoni nazorat ko'rsatkichlarini pejalashtirilgan va haqiqiy erishilgan miqdorlarni taqqoslash yo'li bilan qayta aloqa tamoyili bo'yicha amalga oshiriladi.

O'zbekistonlik iqtisodchi olimlar tomonidan boshqaruv hisobi bo'yicha mustaqillikdan keyingi davrlarda boshqaruv hisobining nazariy-uslubiy asoslari borasida ilmiy izlanishlar olib borilgan. Jumladan, A.K.Ibragimov, B.A.Xasanov, R.D.Dusmuratov, R.O.Xolbekov, B.Yu.Maxsudov, A.X.Pardayev, N.B.Abdusalomova, U.U.Kostayev, B.Mengliqulov, N.Sh.Xajimurodov, L.A.Eshonkulovlar buxgalteriya hisobi va boshqaruv hisobining muayyan sohalarida ilmiy tadqiqotlar olib borganlar. Mazkur tadqiqot ishlarida ilgari surilgan nazariya va ilmiy takliflar mamlakatda boshqaruv hisobini takomillashuvi uchun xizmat qilib kelmoqda hamda ushbu tadqiqot ishining ilmiy-uslubiy manbalarini tashkil etadi.

Iqtisodchi olim A.Padaev tadqiqotlarida Strategik tahlil, prognozlashtirish va rejalashtirish, shuningdek, alohida olingan ixtiyoriy xo'jalik yurituvchi subyektning o'ziga xosligini to'liq aks ettiruvchi ssenariy modellash-tirish uslubining mohiyati keng yoritib berilgan. Mazkur modeldan foydalanib, muhim tahliliy hamda istiqbolni belgilovchi ko'rsatkichlarni o'zida aks ettirgan Strategik boshqaruv hisobotini tuzish kerak, degan xulosaga kelingan. Xo'jalik yurituvchi subyektning Strategik boshqaruv hisoboti mas'uliyat markazlarida shakllanadigan biznes-rejalar va joriy budjetlar shakllanishi hamda ularning bajarilishini inobatga olgan holda tuzilishi kerak.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

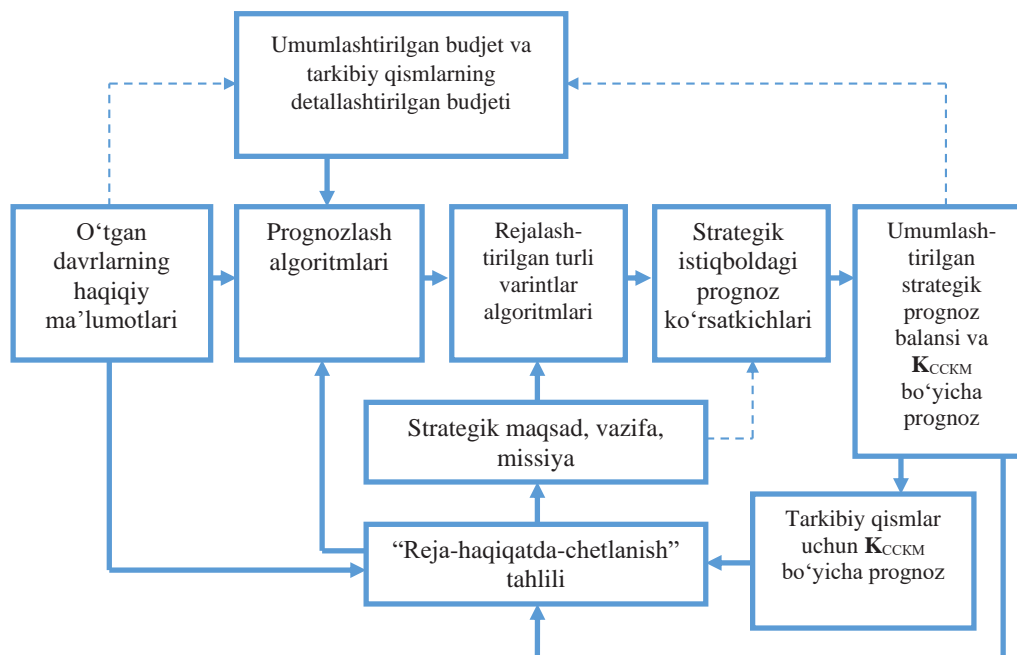
Tadqiqot ishini bajarishda ma'lumotlarni to'plash, umumlashtirish, guruhlash, taqqoslash, induksiya va deduksiya usullarini qo'llagan holda MHXS asosida majburiyatlarni hisobga olishning xorijiy va mahalliy iqtisodchi olimlarning tadqiqotlaridan foydalanilgan.

TAHLIL VA NATIJALAR

Eng asosiysi – xo'jalik yurituvchi subyektlarda strategik boshqaruv hisobini tashkil qilish hamda yuritish uchun taklif qilinayotgan strategik prognoz balansida, yuqorida alohida qayd qilinganidek, moliyaviy ko'rsatkichlarning strategik parametrlari bilan bir qatorda, ilk bor nomoliyaviy xususiyatlarga ega bo'lgan ko'rsatkichlarni ham hisobga olinishi zarur. Bu esa, o'z navbatida, xo'jalik yurituvchi subyektlarga strategik maqsadga erishish uchun nafaqat resurs salohiyati (moddiy, moliyaviy va mehnat), balkim xo'jalik yurituvchi subyektlar shu paytgacha e'tiborga olmaydigan muhim omillar yig'indisi, ya'ni "bilim salohiyati" ham hisobga olinishi kerakligini ko'rsatadi. Mana shu fikr-mulohazalardan kelib chiqib, shuningdek, "O'zkimyosanoati" AJ amaliyotini o'rganish asosida Strategik prognoz balansini shakllantirishning asosiy bosqichlarini 1-rasm ko'rinishida ifodalandi.

Ushbu rasmda keltirilgan aloqadorlikka amal qilish Strategik prognoz balansini shakllantirishning asosiy bosqichlarini kuzatish va alohida bosqichlar orasidagi ichki o'zaro aloqalarni aniq ko'rsatish imkoniyatini beradi. Chetlanishlar alohida mas'uliyat markazlari darajasidagi kabi butun xo'jalik yurituvchi subyekt bo'yicha, shuningdek, o'rta tarmoq ko'rsatkichlariga nisbatan ham belgilanadi.

Shunday qilib, boshqaruvning Strategik va operativ darajalari orasidagi doimiy moslik ushlab turiladi va joriy operativ va Strategik prognozlar va rejalarining muhim moslashuvi ta'minlanadi.

1-rasm. Strategik prognoz balansini shakllantirish jarayonining chizmasi.

Tadqiqot natijalari bo'yicha Strategik boshqaruvni amalga oshirishda Strategik prognoz balansni tahlili shakllanish jarayonlari bilan uzviy bog'liq bo'lgan uch funksional maydon ajratib ko'rsatildi:

- Strategik qarorlar qabul qilish va yangi vazifalarni shakllantirish;
- Strategik prognoz balansida belgilangan moliyaviy hamda nomoliyaviy ko'rsatkichlar va k_{CCKM} kuzatish yo'li orqali belgilangan strategiyaga erishish holatini doimiy va uzluksiz tarzda monitoring qilib borish;
- Strategik yo'nalishlarning o'zgarishini va tanlangan strategiyani qayta ko'rib chiqish.

Bizning fikrimizcha, belgilangan funksional hududlar Strategik prognoz balansini ijrosi amalga uchta asosiy: tayyorlash, shakllantirish va bashorat qilish davrlarining uzviyligiga bog'liq.

Xo'jalik yurituvchi subyektlarda ana shu takliflar asosida shakllantirilishi mumkin bo'lgan Strategik prognoz balansining namunaviy shakli quyidagi 1-jadvalda keltirildi.

Taklif etilayotgan jadval namunaviy maqomga ega bo'lib, xo'jalik yurituvchi subyektlardagi moliyaviy hamda nomoliyaviy ko'rsatkichlar soni, ularning alohida moddalarini, shuningdek k_{CCKM} ma'lumotlari hajmining sezilarli darajada kattaligi bois, ular haqidagi moddalar bo'yicha ma'lumotlar alohida keltirilmadi.

Strategik prognoz balansini Strategik boshqaruv hisobida ma'lumotlar bazasining ichki tashkiliy bilimlar bilan tezkor integratsiyalashuvini ta'minlagan holda, ma'lumotlar bazasining zarur yaxlitligini va uning Strategik boshqaruv qarorlari qabul qilishdagi samarasini keskin oshiradi.

Biroq, xo'jalik yurituvchi subyektlar Strategik boshqaruv hisobining markaziy elementi hisoblangan prognoz balansini Strategik hisobotning boshqa shakllaridan ayri holda olib qaramaslik kerak. Aniqroq ifoda qiladigan bo'lsak, Strategik boshqaruv hisoboti shakli sifatida uning ajralmas qismlari hisoblanadigan Strategik maqsadlar natijasida olinadigan foydaning bashorati, pul oqimlari budjeti, sarmoya va investitsiyalar budjeti, bozor ulushining o'sish bashorati va shu kabi hisobot shakllari bilan Strategik prognoz balansini hamma vaqt hamohang shakllantirilishi maqsadga muvofiqdir.

Ana shu qayd qilingan hisobot shakllari va Strategik prognoz balansining o'zaro ichki muhim bog'liqligi shundaki – ular asosiy moddalar tuzilishi, ular miqdorining o'zgarishi hamda k_{CCKM} ning bir hisob-kitoblari batafsil aks ettirilgan bo'ladi. Bular esa o'z navbatida tegishli tahliliy hisob-kitoblarni amalga oshirish, natijalarni xolisona baholash, vujudga kelgan Chetlanishlar sabablarini aniqlash imkoniyatlarini samarali.

1-jadval. "O'zkiyosanoati" aksiyadorlik jamiyatining 2023-yilgacha bo'lgan Strategik prognoz balansini.

T.r.	Balans ko'rsatkichlari	2023-haqiqatda	2024-y.	2025-y.	2026-y.	2025-y.
Moliyaviy ko'rsatkichlar prognozi (mlrd. so'mda).						
1.	Aylanma mablag'lar	3 978,5	5 262,2	4 735,9	6 014,6	8 300,2
2.	Oborotdan tashqari mablag'lar	14 097,5	18 251,2	16 426,1	20 861,2	28 788,4
3.	Moliyaviy mablag'lar	3 549,4	6 174,7	5 557,3	7 057,7	9 739,7
4.	Moliyaviy quyilmalar	12,7	32,6	29,3	37,2	51,4
5.	Qimmatli qog'ozlar va nomoddiy aktivlar	71,8	78,5	70,7	89,7	123,8
	Balansning jami aktivi	21 709,8	29 799,2	26 819,3	34 060,5	47 003,5
6.	Kapital va rezervlar	5 460,3	9 096,7	8 187,0	11 797,5	18 280,6
7.	Taqsimlanmagan foyda	5 243,7	6 252,3	5 627,1	5 746,4	5 830,0
8.	Majburiyatlar	11 005,9	14 450,2	13 005,2	16 516,6	22 792,9
	Balansning jami passivi	21 709,8	29 799,2	26 819,3	34 060,5	47 003,5
	Moliyaviy ko'rsatkichlar indeksi	1,0	1,37	0,90	1,27	1,38
Nomoliyaviy ko'rsatkichlar prognozi						
1.	Innovatsion faollik darajasi (indeksi)	1,0	1,20	2,20	2,5	3,0
2.	Investitsion faollik darajasi (indeksi)	1,0	1,05	1,20	1,25	1,30
3.	Mutaxassislar intellektual salohiyat darajasi (indeksi)	1,0	1,50	2,30	2,80	3,30
4.	IT-texnologiyalar samaradorligi (indeksi)	1,0	1,50	2,50	3,0	4,0
	Nomoliyaviy ko'rsatkichlar indeksi	1,0	1,3	2,1	2,4	2,9
	Jami	2,0	2,7	3,0	3,7	4,3
	Strategik salohiyat indeksi (SSI)	1,0	1,3	1,5	1,8	2,1

Belgilanayotgan Strategik maqsadga erishishning samarali yo'llarini aniqlash, tahlil qilish, ulardan oqilona foydalanish, resurslarni tejab-tergash hamda ulardan foydalanish samaradorligini oshirish Strategik boshqaruv hisobining asosiy vazifasi hisoblanadi.

Iqtisodchi olimlar tomonidan olib borilgan ilmiy tadqiqotlarda ushbu vazifa Strategik salohiyatni baholash va tahlil qilish orqali ham ko'rib chiqilgan.

Biz tomonimizdan "Strategik salohiyat"ning ilmiy mohiyatini o'rganishda turli xil yondashuvlarning tahliliga asoslanib, uning umumlashgan ko'rinishi quyidagicha taklif qilamiz:

- moddiy va nomoddiy resurslar majmua va ularni jalb qilish manbalari;
- oldinga qo'yilgan Strategik maqsadlardan kelib chiqqan holda resurslardan samarali foydalanishda imkoniyat, qobiliyat va vakolatlarning mavjudligi;
- vaqtinchalik istiqbolga qo'yilgan Strategik maqsad bo'yicha maksimal natijaga erishishni tatbiq etish qobiliyati.

Xo'jalik yurituvchi subyektning Strategik maqsadlariga erishishida Strategik salohiyatdan samarali foydalanish uchun zaxirada mavjud bo'lgan yoki foydalanilayotgan resurslar, tashkiliy bilimlar, vakolatlar va imkoniyatlarni umumlashgan kompleks xususiyatlar sifatida qarash tavsiya qilinadi.

Olib borilgan tahlil asosida biznesning ikki muhim jihati hisoblangan Strategik Rivojlanish va qayta ishlab chiqarish tutashuvini belgilash orqali Strategik salohiyatni ko'rib chiqish tavsiya qilinadi.

Tashqi sharoitning o'zgarmagan holatida biznesning ushbu birinchi tutashuvidan foydalanish ishlab chiqarishning o'sishi va faoliyatning uzluksiz davom etishini ta'minlab beradigan asosiy manba bo'lib xizmat qiladi. Bunda, qisqa va o'rta muddatli istiqbolda barqaror tashkiliy yaxlitlikning mavjudligi biznesning zaruriy sharti bo'lib hisoblanadi.

Biroq, faqat qayta ishlab chiqarish tutashuvining uzoq muddatli istiqbolda mavjudligi yetarli bo'lmaydi. Har qanday xo'jalik yurituvchi subyektning Rivojlanish istiqbollari, mavjud resurslardan tejab-tergab foydalanish, ularning miqdorini imkon qadar kengaytirish, raqobat mavqesini mustahkamlash, boshqaruv ko'nikmalarini rivojlantirish, qobiliyat va tashkillashtirish bilimlariga ega bo'lishga bog'liq. Buning barobarida, u endi biznesning mavjud sharti bo'lgan qayta ishlab chiqarishga emas, balki tashqi va ichki muhit talablari o'zgarishi orqali aniqlanadigan innovatsion va ichki o'zgartirishlar jarayonlariga ham bevosita bog'liq bo'lib boradi. Rivojlanish tutashuvi orqali bilimlar oshadi, innovatsiya va sarmoya jarayonlari tatbiq etiladi.

Strategik boshqaruv hisob tizimida Strategik salohiyatning dual tabiati u haqida kompleks tasavvurga ega bo'lish imkoniyatini yaratadi, uni baholashda har tomonlama majmuaviy yondashish uchun shart-sharoit yaratadi. Shunga ko'ra, Strategik boshqaruv hisob tizimida baholash, tahlil qilish, Strategik salohiyatni yorqin tasavvur etish kabi hisob-tahlil funksiyalarini ta'minlab berish vazifasi birlamchi ahamiyatni kasb etadi.

Yuqorida berilayotgan ilmiy taklif va xulosalar asosida yondashuv, mulk shakli va faoliyat turidan qat'iy nazar, har qanday xo'jalik yurituvchi subyektda Strategik boshqaruv hisobini tarzda tashkil qilish va yuritish uchun real imkoniyat yaratib beradi.

Ana shu berilgan ilmiy takliflarning amaliyotda ishlash mexanizmini ko'rsatish maqsadida xo'jalik yurituvchi subyektni faoliyatining Strategik taraqqiyotini modellashtirish variantlari ko'rsatib berildi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Iqtisodiyot mutaxassislari foydali qazilmalarni o'zlashtirish strategiyasini ishlab chiqish metodologiyasi bo'yicha quyidagi modellarni ajratib ko'rsatgan:

- indikativ rejalashtirish modellari;
- istiqbolli rejalashtirish modellari;
- Strategik prognozlashtirish modellari.

Strategik prognozlashtirish modeli rejalashtirish modellaridan quyidagi xususiyatlar bo'yicha jiddiy ustunlikka ega hisoblanadi:

prognozlashtirish chuqurligi rejalashtirish chuqurligidan anchayin katta;

loyiha qarorlarining nisbatan aniq tafsilotlariga asoslanadigan rejalashtirishdan farqli ravishda Strategik prognozlashtirish ijtimoiy-iqtisodiy Rivojlanish bo'yicha asosiy parlamentarning uzoq muddat mobaynida barqaror o'zgarishiga tayanadi;

rejalashtirishda ko'rsatkichlarning o'zgarish dinamikasi muhim ahamiyat kasb etadi, shu sababli bunday ko'rsatkichlar soni judayam ko'p. Prognozlashtirishda, odatda, vaqt oralig'i bo'yicha (5-10 yildan keyin) bir nechta nazorat nuqtalari bilan chegaralanadi;

prognozlashtirish shakllantirishning asosi bo'lib ularning o'zgarishi bo'yicha prognozlar bilan to'ldiriladigan obyektlarning tezkor va taktik rejalashtirish bo'yicha asosiy haqiqatdagi va loyihaviy tavsiflari hisoblanadi, vaqt intervallarining umumiyliги esa prognozlashtirish va rejalashtirish modellarini bir vaqtning o'zida ishlab chiqish va o'zaro tuzatish imkonini beradi.

Strategik prognozlarning ushbu sanab o'tilgan xususiyatlari shundan dalolat beradiki, prognozlashtirish modellarining asosiy mazmunini tarmoq, hududiy va funksional yo'nalishdagi bir guruh ekspertlar tomonidan ishlab chiqilgan ekspert baholar tashkil qiladi, rejalashtirish va loyihalashtirish bo'yicha mutaxassislar esa ushbu baholarni hisob-kitoblar bilan to'ldiradi. Shuningdek, prognozlashtirish modellari hududlarning informatson va institutsional modellari asosini tashkil qiluvchi hududiy rivojlantirishni prognoz hisoblashning uslubiy vositalariga bo'lgan asosiy talabni aniqlaydi

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. Несветайлов, В. Ф. Стратегический управленческий учет на: дис. ... д-ра экон. наук:08.00.12/ Василий Федорович Несветайлов. – М. , 2012. – 422 с. – Текст: непосредственный.
2. Несветайлов, В. Ф. Стратегический управленческий учет на предприятияхэнергетики: контрольно-учетный аспект: монография/подред. В. В. Панкова. – М. : Московские учебники и Картолитография, 2010. – 352 с.
3. Несветайлов, В. Ф. Стратегический управленческий учет на предприятиях энергетики: монография/В. Ф. Несветайлов. – М. :ИнформБюро, 2011. – 423 с.
4. Хдейб, Т. С. Ключевые показатели эффективности в практике стратегического управленческого учета/Т. С. Хдейб//Экономика и управление: проблемы, решения. – 2018. – № 12. – С. 50–54.
5. Апышева, А. Производственные процессы и их влияние на построение управленческого учета / А. Апышева //Вестник Института дружбынародов Кавказа. Теория экономики и управления народным хозяйством. – 2014.№4.–С.19.
6. Суворова, С. П. Формирование стратегического управленческого учета на промышленных предприятиях: теория и методология :автореф. дис. ...д-ра экон. наук: 08.00.12/Светлана Павловна Суворова. – Орел, 2007 [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://dlib.rsl.ru>
7. Ушанов, И. Г. Развитие методического обеспечения стратегического управленческого учета: дис. ... кандидата экономических наук: 08.00.12 / Игорь Геннадьевич Ушанов. – Самара, 2012. – 241 с.
8. Kuczmariski, T.D. Measuring Your Return on Innovation/T. D. Kuczmariski // Marketing Management. – 2000. – Vol. 9. – Issue 1. – P. 24–32.
9. Хонгрэн, Ч. Управленческий учет / Ч. Хонгрэн, Дж. Фостер, Ш. Датар. СПб. :Питер. – 2014. –1008 с.
10. Соколов, Я. В. Бухгалтерский учет–веселая наука: учебник / Я. В. Соколов. – М. : 1С – Паблишинг, 2011. – 640 с.
11. Воронова, Е. Ю. Управленческий учет / Е. Ю. Воронова. – М. :Юрайт, 2019. – 428 с.
12. Кутер, М. И. О работе Р. Маттессича и Жан-Ги Дегоза “Другая сторона европейского бухгалтерского учета:Германия и Франция доэры перемен на пути к международным стандартам” / М. И. Кутер, Ю. В. Климова // Международный бухгалтерский учет. –2011. – № 18. – С. 58–63.
13. Хендриксен, Э. С. Теория бухгалтерского учета / Э. С. Хендриксен,М. Ф.Ван Бред; пер. с англ. – М. : Финансы и статистика, 2000. – 567 с.

Yashil IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Xondamir Ismoilov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2024. № 5

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelmasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.

Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnalning ilmiyligi:

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali

O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi rayosatining 2023-yil 1-apreldagi 336/3-sonli qarori bilan ro'yxatdan o'tkazilgan.